

Świat w dokumencie

Główna edycja festiwalu pod hasłem „Między nami cały świat” odbywa się w Warszawie. To tu będzie najwięcej projekcji, spotkań i wydarzeń towarzyszących. Od kilku lat festiwal organizowany jest równolegle także w innych miastach Polski. W tym roku - we Wrocławiu, Gdyni, Poznaniu, Katowicach, Łodzi i Bydgoszczy. Dla porównania w stolicy filmy wyświetlane są w 17 sekcjach, w Łodzi - w 13. Podobne proporcje dotyczą liczby gości i wydarzeń. Mimo to również w Łodzi będzie co oglądać (ponad 50 filmów). Pojawią się nowe sekcje tematyczne, które poruszają zagadnienia szczególnie ważne dla twórców i twórczyń filmowych w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Festiwal trzyma rękę na pulsie, wyczuwając tendencje pojawiające się w branży dokumentalnej. Będą to: Nauki polityczne, O fotografii, Redakcja śledcza, Amerykańskie kontrasty oraz Kobiety zmieniają świat. Łódzką edycję festiwalu rozpocznie projekcja najnowszego filmu Macieja Drygasa „Pociągi” oraz spotkanie z reżyserem.

W wielu wypadkach współczesna polityka opiera się na sztuce manipulacji oraz zręcznym graniu nastrojami społecznymi. W sekcji Nauki polityczne patrzymy na to, jaki wpływ na rzeczywistość mają ludzie posiadający władzę oraz rozkładamy na czynniki pierwsze ich metody działania („Akta Bibiego”, „Apokalipsa w tropikach”). Dzięki pracy dziennikarzy i dziennikarek śledczych możemy dowiedzieć się o wydarzeniach i procesach, które politycy, rządy, korporacje, przestępcy czy ludzie biznesu chcą przed nami ukryć. Filmy w sekcji Redakcja śledcza otwierają oczy, wydobywając z cienia niezwykle ważne fakty, dzięki którym możemy podejmować bardziej świadome decyzje w naszym życiu („Sekrety skrajnej prawicy”, „Znaleźć winnego”).

W sekcji Amerykańskie kontrasty znalazły się historie, które pokazują przemiany społeczeństwa w USA na przestrzeni ostatnich dekad. Sprawy społeczne i polityczne miesza się z opowieściami o konkretnych ludziach i ich indywidualnych wyborach. Odpowiadają na pytanie, co się stało z amerykańskim snem („Słowo daję”, „Baby Doe” oraz cykl „Social Studies”). Sekcja O fotografii jest z kolei spojrzeniem na wybitnych artystów i wybitne artystki. Swoimi zdjęciami nie tylko dokumentowali ważne wydarzenia, osoby i przemiany rzeczywistości. Dla fotografów i fotografek, których historie opowiadają filmy w tej sekcji, sztuka to metoda komunikacji ze światem. Pasją, które stała się sposobem na (prze)życie („Ernest Cole: Odnaleziona legenda”, „Pamięć Fotograficzna”, „Nazywam się Martin Parr”).

O sprawiedliwość i równość walczą także bohaterki filmów w sekcji Kobiety zmieniają świat. Korzystają przy tym z różnych metod - od tworzenia filmów przez muzykę, stand up aż po lot w kosmos. Urodziły się w różnym okresie w historii, w różnych krajach i pochodzą z różnych środowisk. Łączy je jedno - zmieniają zarówno swoje małe, osobiste mikrokosmosy, jak i zabierają głos publicznie, wpływając na geopolityczny porządek świata („Patrice. Nieustraszona”, „Moja skradziona planeta”, „Yintah”, „Mój drogi Theo”, „Sally”, „Coexistence, My Ass!”).

Pozostałe sekcje to: Andrzej Munk. Spojrzenia, Bohaterowie_ki są wśród nas, Fetysze i kultura, Historie intymne, Historie patrzenia. Retrospektywa Marka Cousinsa, Klimat na zmiany, Miejsca, Muza i wena.

Filmowe perełki z Sundance i Berlinale

W programie Millennium Docs Against Gravity pojawią się filmy, które zdobyły uznanie krytyków i publiczności na największych festiwalach filmowych na świecie - Berlinale oraz Sundance. Wśród nich znalazł się dokumentalny zwycięzca festiwalu Berlinale, czyli wstrząsający „Powrót Liat” (reż.

Brandon Kramer). Polskim akcentem w Berlinie były „Listy z Wilczej”, intymny obraz Polski oczami reżysera z Indii Arjuna Talwara, który od lat mieszka w naszym kraju. Z kolei „Pod powierzchnią” w reżyserii Kingi Michalskiej to poruszająca psychologiczna podróż po terenach zagłady.

Z festiwalu Sundance, największego święta kina niezależnego, programerzy MDAG przywieźli opowieści o polityce, poszukiwaniu samego siebie, trosce o przyszłość i dążeniu do sprawiedliwości, między innymi film „Pan Nikt kontra Putin” Davida Borensteina, który opowiada o rosyjskim nauczycielu obserwującym z przerażeniem zmieniający się kraj, oraz „Sally” – przedstawiający sukces amerykańskiej astronautki w pełnym seksizmu i homofobii przemyśle kosmicznym.

Siła polskiego kina dokumentalnego

Dobry rok dla polskiego kina dokumentalnego, który wyraża się zarówno w liczbie zdobytych nagród na najważniejszych światowych festiwalach, znalazł odzwierciedlenie w programie MDAG. W Konkursie Polskim zobaczymy dziesięć wyjątkowych filmów, które zostały wyreżyserowane przez sześć kobiet i sześciu mężczyzn. Wśród konkursowych filmów znaleźli się polscy zwycięzcy festiwalu IDFA. Główną Nagrodę oraz Nagrodę za Najlepszy Montaż w Amsterdamie zdobył film „Pociągi” Macieja Drygała, będący esejem o wpływie technologii na losy świata w XX wieku. Nagroda za Najlepsze Zdjęcia przypadła filmowi „Gość” w reżyserii Zviki Gregory’ego Portnoya i Zuzanny Solakiewicz, który współreżyserował Michał Bielawski. To intymna opowieść z polsko-białoruskiej granicy o tym, że pomaganie drugiemu człowiekowi to odruch, który powinien zawsze stać ponad wszystkim, także prawem czy wolą polityków.

Głębokie spojrzenie na historię sztuki oraz kina, jakie oferuje Mark Cousins oraz racjonalna wizja Polski oczami Andrzeja Munka. Te dwie perspektywy wybrzmiały szczególnie mocno w czasie 22. Millennium Docs Against Gravity. Retrospektywy odbywają się przy okazji premiery nowych filmów. Michał Bielawski brawurowo przedstawił sylwetkę jednego z najważniejszych polskich twórców w filmie „Pasażer Andrzej Munk”. Mark Cousins portretuje za to wybitną szkocką malarkę abstrakcyjną Wilhelminę Barns-Graham w „Nagłych przeblyskach głębi istnienia” (A Sudden Glimpse to Deeper Things).

Mark Cousins to jeden z najbardziej płodnych współczesnych twórców filmów dokumentalnych. Najbardziej znany jest ze swoich filmów o kinie – dekonstrukcji i analizie sztuki filmowej w sposób, o którym być może nigdy wcześniej nie myśleliśmy. Z okazji retrospektywy Mark Cousins weźmie udział w sesji Q&A po pokazie jego najnowszego filmu.

Andrzej Munk (1921 – 1961) to z kolei jeden z najwybitniejszych polskich reżyserów, którego filmy Andrzej Wajda stawiał wyżej niż swoje, a Roman Polański uważał za mistrza. Jego dzieła pomimo upływu lat wciąż oddziałują na publiczność, imponują nowoczesną formą, dyscypliną intelektualną, dbałością o widza i przede wszystkim intelektualną polemiką z dominującym w polskiej tradycji romantyzmem.

Ciekawostką tegorocznego festiwalu jest seans i kolacja inspirowana filmem. Po seansie filmu „Miyazaki. Duch Natury” o legendarnym japońskim mistrzu animacji i założycielu kultowego studia Ghibli, odbędzie się kolacja degustacyjna w restauracji Miska Gastro Bowls w hotelu PURO. Podczas kolacji, widzowie będą mieli okazję do dalszej refleksji nad filmem, doświadczając magicznej atmosfery światów Miyazakiego nie tylko poprzez obraz, lecz także inspirowaną filmem azjatycką kuchnię (koszt 210 zł od osoby).

Wydarzenia towarzyszące w EC1

Atrakcje towarzyszące przygotowały Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej, Centrum Nauki i Techniki, a także Działy Wystaw i Edukacji Narodowego Centrum Kultury Filmowej. Oprowadzanie kuratorskie po wystawach „Klimat na zakręcie” i „Czujemy klimat” oraz warsztaty „Budujące rozwiązania” (dla rodzin z dziećmi 6-12 lat) w CNiT. Pokazy w Planetarium EC1: „Zmiany klimatu pod lupą” i „Kobiety w astronomii i astronautyce”. W NCKF: oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Kino Polonia: Oczami Munka”. CKiNI: warsztaty animacji poklatkowej „Klatka po klatce”, oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Anatomia komiksu”, warsztaty Kaligrafia japońska – sztuka, filozofia i medytacja w jednym, „Fotogeniczna architektura Łodzi”.

Bilety w cenach 12-25 zł można kupić w kasie NCKF oraz na stronie mdag.pl i bilety.ec1lodz.pl.